

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 PRÁVNÍ RÁMEC KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	11
1.1 PODNĚTY PRO PRÁVNÍ REGULACI, ZÁKLADY PRÁVNÍ ÚPRAVY ..	11
1.2 ZÁKON O KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	13
1.2.1 Základní pojmy definované Zákonem.....	14
1.2.2 Narušení kybernetické bezpečnosti.....	15
1.2.3 Systém zajištění kybernetické bezpečnosti.....	15
1.2.4 Povinné subjekty	15
1.2.5 Povinnosti uložené povinným subjektům.....	16
1.2.6 Sankce ukládané povinným subjektům v případě nesplnění Zákonem uložených povinností	17
1.2.7 Bezpečnostní opatření	18
1.2.8 Opatření	18
1.2.9 Dohled a kontrola.....	19
1.2.10 Lhůty	20
1.3 PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY K ZÁKONU	21
1.3.1 Vyhláška o významných informačních systémech	22
1.3.2 Nařízení o kritériích pro určení prvku KI.....	23
1.3.3 Vyhláška o kybernetické bezpečnosti	23
1.4 UNIJNÍ PŘEDPISY O ZAJIŠTĚNÍ KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI....	25
1.4.1 Strategie pro kybernetickou bezpečnost a návrh Směrnice Evropského Parlamentu a Rady o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informací v Unii.....	25
1.4.2 Stav procesu přijímání Směrnice	27
1.4.3 Rozdíly mezi evropskou úpravou a Zákonem o kybernetické bezpečnosti	27
1.5 KYBERNETICKÉ BEZPEČNOST RÁMCI EU A VE VYBRANÝCH ZEMÍCH.....	33
1.5.1 Regulace v rámci EU.....	33
1.5.2 Regulace v některých členských státech EU	34
2 KYBERNETICKÁ KRIMINALITA.....	47
2.1 KYBERNETICKÁ KRIMINALITA V ČR	47
2.1.1 Typologie kybernetických útoků	47
2.1.2 Úprava kybernetické kriminality v Trestním zákoníku	48
2.1.3 Judikatura v oblasti kybernetické kriminality.....	54

2.2	REGULACE NA ÚROVNI RADY EVROPY	56
2.2.1	Úmluva o počítačové kriminalitě (2001)	57
2.2.2	Úmluva Rady Evropy o prevenci terorismu (2005)	57
2.3	PRÁVNÍ OCHRANA PŘED KYBERNETICKÝMI ÚTOKY PODLE MEZINÁRODNÍHO VEŘEJNÉHO PRÁVA.....	57
2.3.1	Kybernetický útok.....	58
2.3.2	Kybernetický útok jako mezinárodní protiprávní chování – použití síly	59
3	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE V BOJI S KYBERNETICKÝM TERORISMEM.....	64
3.1	ČESKÁ REPUBLIKA A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	64
3.2	AKTIVITY NA ÚROVNI ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ A SEVEROATLANTICKÉ ALIANCE.....	64
3.2.1	OSN.....	64
3.2.2	NATO.....	66
3.3	EVROPSKÁ AGENTURA PRO BEZPEČNOST SÍTÍ A INFORMACÍ	68
3.4	STŘEDOEVROPSKÁ PLATFORMA KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	70
3.5	TALINSKÝ MANUÁL	71
3.6	DÍLČÍ ZÁVĚR KE KAPITOLÁM 1 - 3	71
4	NÁVRHY DE LEGE FERENDA V OBLASTI KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	73
4.1	ÚPRAVA ZÁKONA O KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI A PROVÁDĚCÍCH PŘEDPISŮ.....	73
4.2	DOPORUČENÍ.....	76
5	METODY A NÁSTROJE BOJE S KYBERNETICKOU KRIMINALITOU	78
5.1	PRÁVNÍ HLEDISKA	78
5.2	OBJEKTY ZKOUMÁNÍ	78
5.3	METODY A ÚKONY OBJASŇOVÁNÍ.....	80
5.4	NÁSTROJE PRO ZAJIŠTĚNÍ DIGITÁLNÍCH STOP A FORENZNÍ ANALÝZY.....	85
5.5	NÁSTROJE PRO ANALÝZU MOBILNÍCH ZAŘÍZENÍ	87
5.6	METODY VYTĚŽOVÁNÍ DAT Z OTEVŘENÝCH ZDROJŮ.....	88
5.6.1	Zdroje dat	89
5.6.2	Dotazovací jazyk Tovek	90
5.6.3	Obsahová a kontextová analýza	97
5.6.4	Uchovávání poznatků a znalostí	99

6	POŽADAVKY NA PROVOZOVATELE KRITICKÉ INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURY	102
6.1	POŽADAVKY NA PROVOZOVATELE KRITICKÉ INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURY ZE ZÁKONA Č. 240/200 SB.....	102
6.2	ČINNOSTI A POVINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S POSUZOVÁNÍM, HODNOCENÍM A URČOVÁNÍM PRVKŮ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY.....	104
6.3	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY.....	109
6.3.1	Druhy bezpečnostních opatření pro ochranu kritické infrastruktury	111
6.3.2	Popis jednotlivých oblastí:.....	111
6.3.3	Postup implementace bezpečnostních opatření kritické infrastruktury	113
6.4	POŽADAVKY PRO PROVOZOVATELE KRITICKÉ INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURY VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZÁKONA Č. 181/2014 SB....	116
6.5	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	117
7	ANALÝZA RIZIK	119
7.1	METODIKY HODNOCENÍ RIZIK	119
7.2	STUPNICE HODNOCENÍ DŮLEŽITOSTI RIZIK	130
7.3	PROCESY A BEZPEČNOSTNÍ DOKUMENTACE	130
7.4	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	133
8	BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA	135
8.1	HLAVNÍ PŘÍNOSY BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY	137
8.2	TVORBA BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY	137
8.3	OBSAH BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY	139
8.4	ZÁKLADNÍ PRINCIPY ZPRACOVÁNÍ BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY, STRUKTURA A PŘÍNOSY	139
8.4.1	Formulace bezpečnostní politiky na základě	139
8.4.2	Struktura zahrnuje	140
8.4.3	Přínosy vytvoření bezpečnostní politiky v organizaci definují	140
8.5	BEZPEČNOSTNÍ PROJEKT	140
8.6	IMPLEMENTACE ŘEŠENÍ BEZPEČNOSTI.....	141

9	OCHRANA KRITICKÉ INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURY – ZKUŠENOSTI A MOŽNOSTI.....	144
9.1	SMĚROVÁNÍ VE VELKÝCH SÍTÍCH	145
9.2	OBRANA PROTI ÚTOKU ZÁPLAVOU PAKETŮ JEJICH ODVEDENÍM DO ČERNÉ DÍRY.....	147
9.2.1	Příprava obrany	149
9.2.2	Aktivace obrany v případě útoku	150
9.2.3	Dílčí závěr	151
9.3	NARUŠENÍ CHODU INTERNETU V ÚNORU 2009 ČESKÝM PŘÍČINĚNÍM	152
9.3.1	Průběh zmíněného jevu	153
9.3.2	Co se vlastně stalo?	156
9.3.3	Shrnutí	158
9.4	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	158
10	PSYCHOLOGICKÝ PROFIL ÚTOČNÍKA	160
10.1	OSOBNOST PACHATELE.....	163
10.2	VÝZNAM LIDSKÉHO FAKTORU	166
10.3	OSOBNOST A JEJÍ CHARAKTERISTIKA	167
10.4	DEFINICE OSOBNOSTI.....	168
10.5	POZNÁVACÍ PROCESY	173
10.6	ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A KREATIVITA.....	175
10.7	AGRESE A AGRESIVITA	175
10.8	VÝBĚR PRACOVNÍKŮ	176
11	OSOBNOST PRACOVNÍKA V OBLASTI IT	179
11.1	DŮVOD STANOVENÍ OBSAHU ZKOUMÁNÍ.....	179
11.2	POSTUP DIAGNOSTICKÉHO ŠETŘENÍ.	179
11.3	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ.....	181
12	PRACOVISTĚ KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	196
12.1	TYPY BEZPEČNOSTNÍCH PRACOVISTĚ.....	197
12.2	PROCESY A ROLE BEZPEČNOSTNÍHO PRACOVISTĚ.....	199
12.3	BEZPEČNOSTNÍ NÁSTROJE.....	201
12.4	MOŽNOSTI VYUŽITÍ	204
12.5	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	206

13	POPULARIZACE KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI	209
13.1	MEDIALIZACE A POPULARIZACE KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.....	209
13.2	PROPAGACE A OSVĚTA KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI V ČR	210
13.3	KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ	212
13.4	KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST A VZDĚLÁVÁNÍ SENIORŮ	215
13.4.1	Jak vzdělávat seniory?.....	216
13.4.2	Jakým způsobem vzdělávat seniory?	217
13.4.3	Jak realizovat vzdělávání seniorů.....	218
13.4.4	Jak začít s popularizací kybernetické bezpečnosti u seniorů?	219
13.4.5	Zvýšení bezpečnostního povědomí pro seniory.	220
13.5	NEJZNÁMĚJŠÍ PROJEKTY PROPAGACE A OSVĚTY V ČR.....	223
13.5.1	Projekty pro koncové uživatele.....	224
13.5.2	Projekty pro odbornou veřejnost.....	227
13.6	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	229
	ZÁVĚR.....	232
	CONCLUSION.....	233
	RESUME.....	234
	POUŽITÁ LITERATURA A INFORMAČNÍ ZDROJE	236
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	242
	SEZNAM OBRÁZKŮ	244
	SEZNAM TABULEK.....	246
	AUTOŘI PUBLIKACE.....	247